

Onderwerp: Wijzigingen PFAS-beleid (Intrekken PFAS-besluit en PFAS-kaart)
Datum: 12 december 2023
Portefeuillehouder: Matthijs Sikkes-van den Berg
Team: Handhaving
Steller: W. Flier en J. Filemieg
+31 (06) 2759 7372
Wijnand.Flier@diemen.nl, Jacqueline.Filemieg@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) zijn chemische stoffen die door de mens zijn gemaakt. Zij komen van nature niet in het milieu voor. Voorbeelden van PFAS zijn PFOA (perfluor-octaanzuur) en PFOS (perfluor-octaansulfonaten). PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid. PFAS worden als gevolg van atmosferische depositie bijna overal in de bodem aangetroffen.

PFAS zijn onder andere water-, vet- en vuilafstotend. PFAS zitten in verschillende producten, zoals smeermiddelen, voedselverpakkingsmaterialen, anti-aanbaklagen (pannen) en textiel.

Hoewel PFAS al tientallen jaren worden gebruikt, zijn wetenschappers bezorgd over hun impact op gezondheid en milieu. Eenmaal in het milieu breken PFAS niet af. Ze kunnen in kleine hoeveelheden terecht komen in voedsel of drinkwater. PFAS staan daarom op de lijst met (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Momenteel wordt op Europees niveau gewerkt aan een verbod op het gebruik van alle PFAS. Net als in de rest van Nederland komen PFAS in gemeente Diemen zonder aanwijsbare bron (diffuus) in lage gehalten voor.

PFAS is in Nederland een relatief nieuw fenomeen. Zo is het nog niet opgenomen in de standaard onderzoekslijst bij bodemonderzoeken. Er zijn pas sinds enkele jaren normen voor vastgesteld. Het beleid is kortom nog wat zoekende. Het voorliggend voorstel is daar een voorbeeld van.

Voor sanering¹ (schoon maken) van met PFAS verontreinigde bodem en voor hergebruik van PFAS-houdende grond, zijn door het Rijk nog geen normen in de regelgeving opgenomen. Dat is wel de bedoeling, maar dat is een langdurig proces en zal naar verwachting de komende jaren nog niet zijn gerealiseerd.

Het college heeft in 2020 de Beleidsregel PFAS gemeente Diemen 2020 vastgesteld². Andere gemeenten binnen de regio Noordzeekanaalgebied en de Provincie Noord-Holland hebben sinds 2017 ook PFAS-beleidsregels vastgesteld. Deze zijn telkens gebaseerd op gelijke uitgangspunten³.

In 2021 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het landelijk 'Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond' vastgesteld. Door deze beleidsontwikkelingen vanuit het Rijk en de Provincie Noord-Holland is het niet langer noodzakelijk een gemeentelijke beleidsregel in stand te houden.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 12 december 2023

¹ Verbeteren, schoon maken.

² Met de beleidsregels wordt toegezien op verplicht onderzoek naar PFAS bij toepassing van grond, de meldingsprocedure en de criteria voor toepassing van grond met PFAS.

³ Bron: OD NZKG

Samenvatting

Besloten is om aan te sluiten bij het landelijke beleid van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het ministerie heeft het 'Handelingskader voor hergebruik van Per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) houdende grond' vastgesteld. Met de komst van dit handelingskader zijn de gemeentelijke beleidsregel en de bijhorende toepassingskaart overbodig geworden. Daarom worden deze ingetrokken.

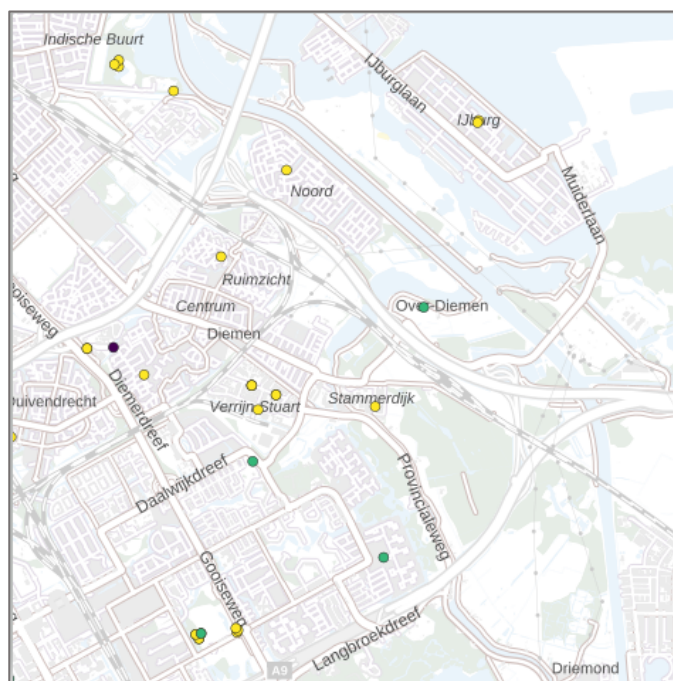
Een logisch gevolg is dat ook de legenda van de ontgravingskaart PFAS wordt aangepast. Zo wordt aangesloten bij de landelijke achtergrondwaardes uit het handelingskader.

Als laatste wordt afgezien van inspraak op de grond van de Inspraakverordening op het aanpassen van de legenda van de ontgravingskaart. Het beleidsvoornemen is gebaseerd op hogere wet- en regelgeving die het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid biedt. Daarom wordt geen inspraak verleend⁴. Dit staat in de Inspraakverordening.

Op deze manier wordt aangesloten bij de nieuwste richtlijnen en wetenschappelijk inzichten. Zo wordt:

- de regelgeving voor PFAS geharmoniseerd met de regio en de rest van het land;
- circulair grondgebruik bevorderd en;
- worden administratieve lasten verminderd.

Bij de PFAS kaart van Diemen. Het betreft locaties met incidentele metingen die wel verhoogd, maar niet alarmerend zijn. Dit betekent dat er geen noodzaak tot ingrijpen bestaat. Er zijn nog weinig meetgegevens. De normen zijn laag (in microgrammen in plaats van in milligrammen per kilogram droge stof). Het voorkomen van PFAS is afhankelijk van de vele toepassingen. Daarom is er weinig concreets te zeggen over de puntbronnen.

PFOS grond/diepte van 0,0-0,5-mv

- < 1 µg/kg ds
- 1 - 5 µg/kg ds
- 5 - 10 µg/kg ds
- > 10 µg/kg ds

Conclusie: Op puntniveau zijn soms uitschieters geconstateerd. Gemiddeld gezien is dit geen probleem.

⁴ Inspraak verlenen is volgens artikel 1 aanhef en onder a van de Inspraakverordening het betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid.

Bijlagen

- Bijlage 1: Handelingskader PFAS
- Bijlage 2: Beleidsregel PFAS gemeente Diemen

Ter inzage in iBabs

- EINDE -